

Ευρωσκεπτικισμός και brexit

Γράφει ο **Ανδρέας Σταλίδης**.

Δημοσιεύθηκε στην [Εστία στις 28.6.2016](#)

Ευρωσκεπτικισμός και brexit

Θεωρώ τον εαυτό μου «ευρωσκεπτικιστή» εδώ και 20 χρόνια, από την εποχή δηλαδή του άγριου «ευρωλιγουρισμού», παρότι πολύ νεότερος. Ο βασικός άξονας σκέψης μου ήταν -και παραμένει- ότι ισαπέχω από τις δύο σύγχρονες ιδεολογικές σχολές. Η μία ιεραρχεί ως προεξάρχουσα προτεραιότητα την **ελευθερία** πρόσβασης στην οικονομική σφαίρα (φιλελευθερισμός), ενώ η άλλη την **ισότητα** πρόσβασης σ' αυτήν (σοσιαλισμός). Ισαπέχω, διότι διαφωνώ με το κοινό τους σημείο: ότι η οικονομική σφαίρα είναι το κέντρο της ζωής. Το προσωπικό μου αυτό στίγμα διατηρείται έκτοτε αναλλοίωτο. Πρώτα οι συλλογικές αναφορές και μετά η οικονομία.

Έλεγα μάλιστα ότι το να χαρίζουμε τον ευρωσκεπτικισμό στην κομμουνιστική αριστερά, δείχνει ότι δεν έχουμε καταλάβει τι συμβαίνει στην Ευρώπη. Τότε μας ενδιέφεραν μόνο οι εισπράξεις από τα πακέτα.

Οι Έλληνες γίναμε ομαδικά «ευρωσκεπτικιστές» κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Ας ονομαστεί το φαινόμενο «όψιμος ευρωσκεπτικισμός», ώστε να συνεννοούμαστε. Όταν εξέλιπαν τα πακέτα, αναζητήσαμε δράκο, ο οποίος θα έπρεπε να ευθύνεται, πχ για το ότι είχαμε 12 κηπουρούς

σε δημόσιες υπηρεσίες με 2 μέτρα κήπο. Τέτοια φαινόμενα, αθροιστικά και συν τω χρόνω, μας επέφεραν δυσβάσταχτα χρέη. Ο διαθέσιμος δράκος ενεδύθη γερμανική περιβολή.

Κατ' αναλογία, και οι Βρεταννοί ψηφοφόροι αναζήτησαν δράκο, διότι πράγματι δεν συνήλθαν ακόμη από το οικονομικό σοκ του 2008. Ανακάλυψαν τον ρουμανο-πολωνο-βουλγαρο-έλληνα μετανάστη, ο οποίος «μετανάστευσε στη Βρεταννία με αυτοσκοπό να ζήσει τη ζωή του με τα επιδόματα του κοινωνικού κράτους». (Ασχέτως αν τέτοιες σκέψεις μόνο Βρεταννοί κάνουν). Αφού βρέθηκε ο δράκος, αποφάσισαν δια του δημοψηφίσματος να τον πατάξουν. Αυτό είχαν στο νου τους οι ψηφοφόροι: πρώτον να σταματήσουν τη ροή ευρωπαίων μεταναστών (όχι όμως της κοινοπολιτείας) και δεύτερον να αδιαφορήσουν για το εμπόριο με την Ευρώπη επωφελούμενοι από το εμπόριο με «εκατοντάδες» άλλες χώρες. Παρέκβαση: το 7% των ελληνικών εξαγωγών πηγαίνει στη Βρεταννία, συνοδευόμενο ασφαλώς από ένα αιμορραγικών διαστάσεων μεταναστευτικό κύμα, του οποίου είμαι μάρτυρας, ως κάτοικός της.

Δεν έχω λοιπόν πολλά κοινά με κάποιον από τους δύο όψιμους ευρωσκεπτικισμούς. Θα έλεγα ότι αυτό που πρέπει να παταχθεί είναι η νοητική διαδικασία που παράγει δράκους στο συλλογικό υποσυνείδητο. Τότε, ίσως μπορέσουμε να συζητήσουμε για τον γνήσιο ευρωσκεπτικισμό, αυτόν που -πράγματι- αναζητά ένα φρένο στην ομοσπονδοποίηση της Ευρώπης. Όχι επειδή κόβονται τα πακέτα. Αλλά επειδή δεν μπορεί να υποταχθεί η συλλογική ταυτότητα κάθε λαού στις οικονομικίστικες αντιλήψεις.

Ο κόσμος αλλάζει. Μία εποχή αισθανόμουν ότι η Βρεταννία αγκάλιαζε τους ξένους και τους προσέφερε τις καλύτερες, συγκριτικά, ευκαιρίες εργασίας. Σήμερα παρατηρώ με θλίψη ένα κλίμα αποστροφής. Τα περιστατικά εξύβρισης από το απέναντι πεζοδρόμιο επειδή «δεν μιλάς αγγλικά» αυξάνονται. Ναι, ακόμα και τα ελληνικά το ίδιο ακαταλαβίστικα ακούονται με άλλες γλώσσες.

Από την ιστορική εποχή κατά την οποία μία χώρα έχτιζε αυτοκρατορίες όπου «ο ήλιος δεν έδυε ποτέ», φτάσαμε σήμερα όπου όλα τα μεγάλα ζητήματα είναι κοινά, απαιτούν και προϋποθέτουν υψηλής ποιότητας συνεργασία. Σε άτακτη σειρά: η φτώχεια, το περιβάλλον (κλίμα, ενέργεια), η μετανάστευση, η τρομοκρατία, η επιστήμη, η έρευνα και το βέλος της τεχνολογίας, ο πολυπολικός κόσμος, η πάταξη της φοροδιαφυγής οικονομικών γιγάντων. Όποιος απομονώνεται και απουσιάζει από την ανταλλαγή ιδεών, υποβαθμίζει την δική του προοπτική, όχι των άλλων.

Πηγή: www.antibaro.gr/